

# Miljøkonsekvensrapport til § 16a

**Birkelygård**  
**Rene Meyhoff**  
**Hovedvejen 126**  
**4720 Præstø**

Udvidelse af konsumægsproduktion  
ved forlængelse af eksisterende stald.

Skema 224529 i Husdyrgodkendelse.dk



## Datablad

Ansøger og ejer	Rene Meyhoff Hovedvejen 126 4720 Præstø
	Kontaktperson på miljø sagen: Rene Meyhoff Mobil: 60877576 Mail: b126@outlook.dk
Husdyrbrugets adresse	Hovedvejen 126, 4720 Præstø
CVR-nummer	16916501
CHR-nummer	111018
Kommune	Vordingborg
Ejendomsnummer	3900012834
Matrikel-nr.	8b Hastrup by, Beldinge m.fl..
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ansøger driver husdyrbrug på adressen Hastrupvej 36, 4720 Præstø
Ansøgningskema	224529
Konsulent	KHL (CVR: 21111511) Inger Knude, <a href="mailto:ika@khl.dk">ika@khl.dk</a> , 76341793

# Forord

## Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved at udvide produktionen på Hovedvejen 126, 4720 Præstø med forlængelse af stalden til konsumægsproduktion, samt opstilling af 2 fodersiloer samt etablering af plads til oplagring af fast husdyrgødning.

Produktionen er et IE-brug, da der efter udvidelsen vil være 40.000 stipladser til fjerkræ hvis der produceres skrabe- eller frilandsæg.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved udvidelse af produktionsareal.

Til rapporten er vedlagt følgende:

1. Oversigtskort
2. Skitse over indretning af stald

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

<b>Datablad</b>	<b>2</b>
<b>Forord</b>	<b>3</b>
<b>1. Indledning</b>	<b>6</b>
<b>2. Ikke-teknisk resume</b>	<b>7</b>
2.1 <i>Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør</i>	8
<b>3. Miljøtekniske redegørelse</b>	<b>10</b>
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	10
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	12
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	13
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed</i>	13
3.4.1 <i>Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab</i>	13
3.4.2 <i>Generelle afstandskrav</i>	15
3.4.3 <i>Bilag IV arter</i>	15
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition</i>	16
3.5.1 <i>Naturpunkter</i>	16
3.6 <i>Lugtmission</i>	17
3.7 <i>Øvrige emissioner og gener</i>	17
3.7.1 <i>Støj og vibrationer</i>	17
3.7.2 <i>Støv</i>	19
3.7.3 <i>Lys</i>	19
3.7.4 <i>Skadedyr</i>	19
3.7.5 <i>Transporter</i>	19
3.8 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	21
3.8.1 <i>Spildevand</i>	22
3.8.2 <i>Døde dyr</i>	22
3.8.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	22
3.8.4 <i>Vand- og energiforbrug</i>	22
3.8.5 <i>Foder</i>	23
3.9 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	23
3.10 <i>Grænseoverskridende virkninger</i>	24
3.11 <i>Påvirkning af jordarealer og jordbund</i>	25
3.12 <i>Alternative løsninger</i>	25
3.13 <i>Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 nr. 5</i>	25
3.14 <i>Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 8 nr. 6</i>	26
3.15 <i>Oplysninger om konsulenten</i>	26

<b>4. Oplysninger om IE-husdyrbruget</b>	<b>27</b>
4.1 <i>Ophør af IE-husdyrbruget</i>	27
4.2 <i>BAT: Råvarer, energi, vand og management</i>	27
4.2.1 <i>BAT-Råvarer</i>	27
4.2.2 <i>BAT-Energi</i>	27
4.2.3 <i>BAT-Vand</i>	27
4.2.4 <i>Management</i>	27
<b>5. Konklusion</b>	<b>28</b>

# 1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer konsekvenserne ved at udvide produktionen af konsumæg med en forlængelse af den eksisterende stald. Der vil i forbindelse med udvidelsen blive etableret gødningsopbevaringsplads samt blive opstillet yderligere 2 siloer til foder.

Som alternativ til udvidelse af produktionen er en uændret drift af den eksisterende godkendte produktion af konsumæg.

Produktionsarealer er opgjort ud fra en fysisk opmåling af staldarealer foretaget af ansøger, samt opgørelser over nytteareal i det ønskede inventar.

## 2. Ikke-teknisk resume

### Husdyrbruget og produktionsomfang

Ansøgningen omhandler husdyrbruget Hovedvejen 126. Husdyrbruget er på nuværende tidspunkt en konsumægsproduktion med miljøgodkendelse fra 2015 samt afgørelse om ikke-godkendelsespligtig ændring fra 2018.

Der er i 2017 sket en ændring i lovgivningen, så man i stedet for at få godkendelse til et vist antal dyr, nu får godkendelse til det præcise staldareal hvor dyrene opholder sig, benævnt produktionsarealet.

På ejendommen er der i dag godkendelse til konsumægsproduktion med et samlet nytteareal på 3.200 kvm.

Der søges om godkendelse til opførelse af forlængelse af stalden og dermed en udvidelse af produktionsarealet til i alt 5.150 kvm.

Ved skrabeægsproduktion giver det mulighed for maksimalt 40.600 høner.

Når et husdyrbrug har mere end 40.000 stipladser til fjerkræ, er det et IE-brug, hvilket vil sige, at det er omfattet af EU's direktiv om industrielle emissioner.

Husdyrbruget har mere end 40.000 stipladser og er derfor et IE-brug.

### Foderopbevaring

Foder opbevares i lukkede siloer, der er placeret ved den østlige ende af stalden. I forbindelse med udvidelsen af stalden udvides opbevaringskapaciteten ved opstilling af flere siloer som de eksisterende.

Da der også anvendes korn til fodringen opstilles desuden ny kornsilo ved den østlige ende af stalden.

### Landskabelige forhold

Birkelygård er beliggende i en landbrugspræget del af morænelandskabet, hvor sporene efter stjerneudskiftningen af landsbyerne stadig ses. Forlængelsen af staldbygningen vil ikke ændre dette præg. Ejendommens produktionsanlæg vil også efter udvidelsen fremstå som en samlet enhed.

Samtlige afstandskrav i Husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 overholdes.

### Potentielle gener

Pga. af relativ stor afstand til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transporter.

Lugtberegninger viser, at lugtgenestandene til omkringboende overholdes.

Der forventes ikke at ske mærkbare ændringer i støjniveauet for de omkringboende. Der vil ikke ske ændringer i tilkørselsforhold og hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

Støj vil primært forekomme i forbindelse med aflæsning og indblæsning af foder samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget samt i forbindelse med afhentning af æg. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

Fluer og skadedyr bekæmpes.

Døde dyr opbevares i lukkede containere.

## Husdyrgødning

Den husdyrgødning der produceres er i form af fast gødning. I dag blandes den faste gødning op med vand og opbevares som flydende husdyrgødning i ejendommens gylletank. Denne mulighed bevares, men suppleres med mulighed for at opbevare husdyrgødningen i fast form. Dette giver mulighed for at afsætte til biogas.

Husdyrgødningen anvendes på egne omdriftsarealer.

Gylletanken er ca. 26 m i diameter og har en kapacitet på 2.000 m<sup>3</sup>

Der søges om godkendelse til etablering af overdækket gødningsplads til placering af 2 containere til husdyrgødning. Pladsen til fast gødning etableres som gødningshus med plads til 2 containere til opbevaring og transport af gødning. Opbevaringskapaciteten på hver container er 30 m<sup>3</sup> (6\*2,5\*2,2 meter)

## Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak som forskellige naturtyper må belastes med. Ammoniaknedfald kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle naturtyper overholdes, både totaldepositionskravene til de mest sårbare naturtyper samt mer-depositionskravet til flere mindre sårbare naturtyper.

## Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget er et IE-brug er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger. Der er dels faste krav til maksimal ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, og dels har EU fastsat såkaldte BAT-konklusioner for IE-brug.

Der er fastsat forskellige niveauer for BAT for nye og for eksisterende anlæg. BAT niveauet er overholdt.

## Alternative løsninger og 0-alternativ

Som alternativ til den ønskede placering er muligheden for placering af ny fritliggende stald. En sådan placering giver flere udfordringer og ulemper end den valgte udvidelse i form af forlængelse af den eksisterende staldbygning.

0-alternativet er at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

## 2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør

Til konsumægsproduktion betragtes det som BAT at anvende etagesystem med gødningsbånd. Den eneste godkendte teknologi til reduktion af ammoniakemission ved konsumægsproduktion er hyppig tømning af gødningsbånd. Stalden indrettes med etagesystem med gødningsbånd. Gødningsbåndene tømmes for gødning minimum en gang om ugen.



I forhold til gødningsopbevaring er den eneste teknologi, der er godkendt til at have ammoniakreducerende effekt fast overdækning af gylletank. BAT er overholdt uden etablering af fast overdækning. Muligheden for at etablere fast overdækning bevares som frivilligt ekstra tiltag.

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet efter kommunens anvisninger.

### 3. Miljøtekniske redegørelse

I dette afsnit beskrives husdyrbruget og det ansøgte samt projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne.

#### 3.1 Indretning og drift af anlægget

Driftsbygningerne på Hovedvejen 126 er placeret samlet. Udvidelsen af produktionsanlægget sker ved at forlænge den eksisterende staldbygning mod vest. I tilknytning til de allerede opstillede fodersiloer opstilles yderligere op til 3 fodersiloer.

Ved siden af den eksisterende fodersiloer opstilles yderligere en kornsilo i samme dimensioner og materialer.

Der etableres desuden en plads til opbevaring af husdyrgødning i fast form.

Oversigt over anlægget ses på Figur 1. samt bilag 1

Oversigt over indretningen af staldbygningen ses i bilag 2

Der søges om godkendelse til opførsel af en forlængelse af den eksisterende staldbygning med op til 47 meter hvori nyttearealet udvides fra 3.200 m<sup>2</sup> til 5.150 m<sup>2</sup>.

Ved produktion af skrabeæg betyder det, at der er op til 40.600 hønepladser, eller omkring 39.000 årsdyr.

I ansøgningssystemet er udvidelsen sat ind i en ny stald-polygon. I praksis bliver der tale om en samlet staldbygning. Der er derfor oprettet scenarieberegning i skema 228470 hvor der ses de beregnede miljøpåvirkninger ved en samlet staldpolygon i stedet for 2 separate staldpolygoner.

Nyttearealet overstiger arealet af staldbygningen da opholdsareal i etagesystemet (inventaret) tæller med som nytteareal.

Nudriften er sat til 3.200 m<sup>2</sup> som er det nytteareal, der er i 2015 godkendte staldbygning.

8-årsdriften er sat som nudriften i miljøgodkendelsen fra 2015, og består af burægsproduktion i en rundbuehal som er erstattet efter brand. Nytearealet her er opgjort ud fra beregninger i forhold til pladskrav til produktionen.

Der søges om fleksibel produktion, så der er mulighed for, at ændre produktionsformen i fremtiden. I forhold til miljøbelastning er emissionerne for flexgruppe Høner, konsumæg; fler-etagesystem lig med skrabeægsproduktion.

Uanset om der produceres økologiske- frilands- eller skrabeæg er produktionscyklus overordnet set den samme. Der sker ingen ændringer i indretningen af stalden og produktionsarealet påvirkes af skift mellem produktionstyperne. Den største forskel er hvorvidt hønsene er inddelt i 2 klokke eller i flokke af om til 3.000 dyr (sidstnævnte er maksimale tilladte flokstørrelse ved økologisk produktion)

Stalden er indrettet med en langsgående skillevæg ned gennem stalden. Dette gør det muligt at have 2 forskellige aldre på hønerne i stalden på en gang. Dette påvirker ikke nytteareal eller produktionsomfang. Udnyttes muligheden for at indsætte høns med forskellig alder nord og syd for skillevægen vil det betyde en mere stabil produktion over året hvor der ikke vil være en periode helt uden dyr på ejendommen.

Hvorvidt der produceres med 2 forskellige hønealdre afhænger af pakkeriets ønsker. 2 hønealdre påvirker ikke den daglige drift. Hverken i forhold til lugt, støj, støv, transporter eller ammoniakemission.

En rotation starter med at der indsættes hønniker i stalden. Efter 12-18 måneder (alt efter pakkeriets ønsker) sættes hønsene ud. Stalden tømmes for gødning og rengøres inden næste rotation starter med indsættelse af nye hønniker. Rengøring af stalden vil som udgangspunkt være tørrengøring.

Oplysningerne fremgår af husdyrgodkendelse.dk og navngivningen i Tabel 1 referer til oversigtskortet.



Figur 1: Staldafsnit Hovedvejen 126

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Stald	8-års drift (MGK 2004)	Nudrift (MGK 25/2-15)	Ansøgt drift
<b>Rundbuestald</b>	Høner, Konsumæg. Bur med bånd 1650m <sup>2</sup>	-	-
<b>Eksisterende stald</b>	-	Høner, konsumæg. Økologiske, fleretagesystem med bånd 3.200m <sup>2</sup>	Flexgruppe Høner konsumæg, fler-etagesystem 3.200 m <sup>2</sup>
<b>Fremtidig stald</b>	-		Flexgruppe Høner konsumæg, fler-etagesystem 1.950 m <sup>2</sup>

Nudriften er beregnet ud fra den nuværende lovlige drift som er angivet i miljøgodkendelsen fra 10. juni 2015 med efterfølgende afgørelse om ikke godkendelsespligtig ændring fra 6. februar 2018, mens 8 års drift tager udgangspunkt i nudrift miljøgodkendelsen fra 2015.

På ejendommen er der en eksisterende gylletank fra 2015. Denne vil fortsat blive anvendt til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Der søges om godkendelse til etablering af opbevaringsplads til fast gødning. Gødningslagret vil blive i form af en støbt plads til 2 gødningscontainere. Der bliver fra pladsen etableret afløb til møddingssaftbeholder. Pladsen bliver overdækket så der ikke kommer regnvand eller overfladevand på det støbte areal.

Der etableres tværbånd fra stalden til gødningshuset til at transportere gødningen fra stalden og direkte i container inde i gødningshuset.

Gødningshuset bliver på op til 10\*10 meter. Materialer og farver vil blive som staldbygningen.

### 3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

I forbindelse med miljøgodkendelsen etableres tilbygning til eksisterende staldbygning. Staldbygningen forlænges med byggeri i samme dimensionering (højde, bredde og taghældning), farver og materialer som den eksisterende staldbygning.

Der etableres nord for stalden i dennes østlige ende en oplagringsplads til fast gødning. Oplagringspladsen etableres som en støbt plads med afløb og med tagoverdækning. På pladsen placeres 2 containere til opbevaring af gødningen.

Desuden opstilles 2 ekstra fodersiloer i forbindelse med stalden. I alt placeres op til 4 fodersiloer (incl. de eksisterende siloer) ved den østlige ende af stalden.

Fodersiloerne vil være af materialer og dimensionerer som de allerede etablerede, hvilket vil sige 32m<sup>3</sup> fodersiloer i glasfiber op til 11 m høje.

Figur 2 Staldafsnit Skødevej 21

### 3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Ansøger driver desuden ejendommen Hastrupvej 36, 4720 Præstø. Ejendommene er ikke teknisk eller forureningsmæssigt forbundne.

### 3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

Ca. 1 km sydøst for landsbyen Hastrup ligger landbrugsejendommen Birkelygård, Hovedvejen 126, 4720 Præstø i et morænelandskab på den østlige side af den nord-sydgående, sydsjællandske højderyg midt imellem Jungshoved mod øst og Svinø i vest.

Landskabet her opleves som et højtliggende, svagt kuperet og mod nord svagt skrånende morænelandskab. De høje morænejorder præges af stjerneudskiftede landsbyer, mens lavbundsarealerne i den ca. 1,5 km nordfor liggende tunneldal og de højere beliggende og stærkt kuperede områder 0,5 km syd for henligger som hhv. natur/brakarealer og skov.

Landsbyen Hastrup er også en typisk stjerneudskiftet landsby, hvor de beplantede ejendomsskel endnu fremstår tydeligt. Birkelygård ligger – set fra landsbyen – i den fjerneste ende af en af stjerneudskiftningens ”lagkagestykker”, mens der stadig ligger en gård tilbage i landsbyen på samme ”snitte”.

Omtrent samtidig med landsbyudskiftningen anlagdes omkring år 1800 den nye, snorlige hovedlandevej A2 fra Køge til Vordingborg midt mellem landsbyerne Hastrup og Dyrlev. Ejendommen Hovedvejen 126 opførtes jf. BBR i 1903 som en klassisk firelænget gård, men i 1923 udskiftes stuehuset med et nyt stuehus i ”bedre byggeskik” med prægtig facade ud mod hovedlandevejen.

Hovedvejen 126, 4720 Præstø, ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget til Jordbrugsområde. Samtlige ejendomsskel fremstår velbevarede og er alle registrerede som beskyttede diger. Den sydligste del af matriklen berøres af skovbyggelinjen omkring Hastrup-Dyrlev Skov, og langs det østligste skel er der udpeget en økologisk spredningskorridor.

Landskabeligt set vurderes projektet at være vel indpasset og ikke i konflikt med landskabelige interesser.

#### 3.4.1 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab

I forbindelse med miljøgodkendelsen etableres tilbygning til eksisterende staldbygning. Der etableres nord for stalden i dennes østlige ende en oplagringsplads til fast gødning. Desuden opstilles 2 ekstra fodersiloer i forbindelse med stalden. Staldbygningen forlænges med byggeri i samme farver og materialer som den eksisterende staldbygning. Fodersiloerne placeres ved eksisterende siloer på den eksisterende platform. De nye siloer vil være i samme materialer og dimensioner som de allerede etablerede.

Ejendommen er beliggende i det åbne land i et landbrugslandskab med spredtliggende udflyttergårde.

**Landskabelige udpegninger**

Naturområder med særlig naturbeskyttelsesværdi	-
Økologisk forbindelse	-
Områder med landskabelig værdi	-
Uforstyrrede landskaber	-
Områder med særlig geologisk værdi	Ca 800 m
Rekreative interesseområder	-
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	-
Kystnærhedszonen	-
Lavbundsarealer	Ca 700 m
Skovrejsningsområder	-
Fredede områder	-
Beskyttede naturarealer (§3)	Indenfor 1000 m findes en række små søer eller vandhuller samt enkelte moser. Derudover er Hastrup skov beliggende ca 500 m fra stalden.
Strandbeskyttelseslinje	-
Klitfredningslinje	-
Skovbyggelinje	Ca 175 m
Sø- og å-beskyttelseslinje	-
Kirkebyggelinje	-
Fortidsmindelinje	Ca 900 m til kulturarvsareal
Beskyttede sten- og jorddiger	Ca 60 m

Tabel 3 Landskabelige udpegninger, kilde Arealinfo.dk

### 3.4.2 Generelle afstandskrav

<b>Afstand til (afstandskrav)</b>	<b>Meter</b>	<b>Afstandskrav overholdt</b>
Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)	Ca. 400 m	Ja
Almene vandforsyningsanlæg (50 m)	Ca. 370 m	Ja
Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m)	Ca. 200 m	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej (15 m)	Ca. 130 m	Ja
Levnedsmiddelvirksomhed (25 m)	> 25 m	Ja
Beboelse på samme ejendom (15 m)	Ca. 80 m	Ja
Naboskel (30 m)	Ca. 60 m	Ja
Nabobeboelse (50 m)	Ca. 180 m (Hovedvejen 124)	Ja
Eksisterende og fremtidig byzone/sommerhusområde (50 m)	Ca. 2,5 km (Runddelen/Bårse)	Ja
Områder, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller samlet bebyggelse (50 m)	Ca. 1,1 km (Dyrlev)	Ja

Tabel 4 Afstandskrav jf. Husdyrbruglovens §§ 6 og 8

Afstande er fra nye/ansøgte anlæg da der ikke sker ændringer i indretningen af den eksisterende staldbygning eller det eksisterende gødningslager. Gyllebeholderen er etableret 15 m fra skel. Dette er der givet dispensation til i forbindelse med godkendelsen fra 2015. øvrige afstandskrav er overholdt også for de eksisterende dele af anlægget.

#### Vurdering

Anlægget fremstår som en samlet enhed også efter etablering udvidelsen. Der ændres ikke i forhold til adgangsveje eller ejendommens øvrige fremtoning i landskabet.

Det ansøgte overholder afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Det vurderes derfor at der ikke følger negativ påvirkning af landskabet ud fra placeringen af anlægget.

### 3.4.3 Bilag IV arter

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Vordingborg Kommune ligger inden for det naturlige udbredelsesområde for Springfrø, Stor Vandsalamander og Markfirben.

Vordingborg Kommune har kendskab til forekomst af en bilag IV art i området omkring ejendommen. Det drejer sig om Springfrø. I Hastrup skov er der registreret flere forskellige flagermusearter. Herudover er det forventeligt, at Stor Vandsalamander også findes i området, idet det er almindeligt forekommende i Vordingborg Kommune. Det kan derfor ikke udelukkes, at de nævnte og beskyttelseskrævende padder (Springfrø og Stor Vandsalamander) kan leve eller yngle i et eller flere af vandhullerne i nærheden af ejendommen.

Også firben og andre padder er registreret i kommunen og det kan ikke udelukkes at også disse findes i nærheden af ejendommen, men der er ikke kendte levesteder i umiddelbar nærhed af husdyrbruget.



Tæt ved ejendommen er der registreret Lille Vandsalamander og Grøn Frø, som begge er fredede med ikke bilag IV-art.

Der vil ikke blive fjernet bygninger i forbindelse med udvidelsen. Markdriften ændres ikke i forbindelse med udvidelsen og der vil ikke blive fjernet vandhuller eller vådområder i forbindelse med udvidelsen.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

## 3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i henholdsvis ansøgt drift, nudrift og tilladt drift inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

I godkendelsen fra 2015 har der været vilkår om hyppig tømning af gødningsbånd. Kravet er stillet på baggrund af "det generelle ammoniak-reduktionskrav". Dette er fravalgt i ansøgt drift da BAT for det samlede anlæg er overholdt uden krav om hyppig tømning af gødningsbånd. Gødningsbånd tømmes minimum en gang om ugen.

### 3.5.1 Naturpunkter

#### Kategori 1-natur

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 168 (habitatområde nr. H147) – Præstø Fjord, Ulvshale, Nyord og Jungshoved Nor - ca. 3.000 m nordøst for ejendommen.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug, så krav til totaldepositionen er på 0,7 kg N/ha.

På grund af den store afstand ligger totaldepositionen fra anlægget til naturområdet på 0,1 kg N/ha.

#### Kategori 2-natur

Nærmeste kat. 2 natur er et overdrevsareal ca. 2,6 km nordøst for ejendommen. Totaldepositionen fra anlægget til naturområdet på 0,1 kg N/ha

Krav til totaldeposition til kat. 2-natur er maks. 1 kg N/ha.

#### Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha.

Ejendommen er beliggende i et åbent landbrugsland med flere mindre og spredt beliggende naturområder. Der er regnet deposition på en række naturpunkter indenfor 1000 m fra ejendommen. I forhold til nudriften er der på naturarealerne fundet en mer-belastning på mellem 0,2 og 0,4 kg N/ha/år.

I forhold til 8-årsdriften er der fundet en mer-belastning på mellem 0,2 og 0,4 kg N/ha/år.

Der er desuden regnet deposition til de nærmeste søer. Ingen af disse får ifølge beregningerne en merdeposition på over 1 kg N/ha

#### Vurdering

Da ammoniakdepositionen overholder afskæringskriterierne for kategori 1 og 2 natur og da merdepositionen til kategori 3 natur ligger under 1 kg N/ha, for alle områder vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil få en negativ effekt på naturarealerne i området.



## 3.6 Lugtemission

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.




Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen i husdyrgodkendelse.dk.

Kun i forhold til samlet bebyggelse er der fundet anledning til at regne med kumulation øvrige husdyrbrug. Dette øger geneafstandskravet.

Som det fremgår af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er lugtgeneafstanden overholdt med god margien til både byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse.

Nærmeste nabo er Hovedvejen 124. Nærmeste samlet bebyggelse er Skovgårdsvej 5. Nærmeste byzone er Runddelen ved Bårse.

### Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hovedvejen 124	0	FMK	101,5	101,5	240,6	Ja
 Skovgårdsvej 5	1	FMK	180,4	180,4	984,3	Ja
 Bårse By, Bårse	0	FMK	320,9	320,9	2645,9	Ja

### Vurdering

Lugtberegningerne viser, at geneafstandene overholdes. Det vurderes derfor ikke at udvidelsen vil give anledning til lugtgener for omkringboende.

## 3.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

### 3.7.1 Støj og vibrationer

De væsentligste stationære støjkloder fra husdyrbruget er aflæsning og indblæsning af foder samt ventilation fra staldanlægget. Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene.

De væsentligste periodiske støjgener vil være i forbindelse med levering af foder samt afhentning af æg og håndtering af gødning. Leverance af foder samt afhentning af æg foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid på hverdage. Tømning af gødningsbånd sker i dagtimerne. Ved afsætning af gødning til biogas vil transporterne ligeledes foregå i dagtimer på hverdage. Øvrig håndtering af

husdyrgødning vil være sæsonbetonet, men det tilstræbes at håndteringen begrænses til dagtimerne på hverdage. Afhentning af æg kan dog forekomme på øvrige tidspunkter af døgnet, da det er pakkeriet der fastsætter tidspunktet.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkilder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom og det forventes at projektet vil kunne overholde støjkravene.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke forventes at blive et problem for de omkringboende som følge af afstanden til naboer og da hovedparten af aktiviteterne vil foregå inden for normal arbejdstid på hverdage. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
<b>Ventilation</b>	På taget	I døgndrift	Ventilationsanlægget rengøres og vedligeholdes. Ventilation styres automatisk ud fra målinger så overventilering undgås
<b>Indlevering af dyr</b>	Fra øst-enden af stalden	4 biler årligt – det tager ca 2 timer at indsætte dyr fra en bil	Motor på bilen kører ikke i tomgang
<b>Udlevering af dyr</b>	Vest-ende af stalden	7 timer pr dag – ca 4 dage årligt	Der anvendes ikke maskiner udenfor stalden
<b>Omrøring og pumpning af gylle ved udbringning</b>	Traktormonteret omrører og pumpe ved udbringning  Omrøring og pumpning fra forbeholder på sydsiden af stalden	Ca 4 timer i forbindelse med udbringning.  2-3 gange ugentligt af op til en times varighed	Omrøres og pumpes kun efter behov
<b>Indblæsning af foder</b>	Ved fodersiloer	Ca 45 minutter pr levering	
<b>Blanding af foder</b>	Indendørs i østlig ende af staldbygning	Løbende hen over dagen	
<b>Kompressor</b>	Til rengøring af stald: i stalden  Til køling af kølerum	I dagtimerne ca 4 dage om året  Dagligt efter behov	

Der vurderes ikke at være aktiviteter på ejendommen der giver anledning til vibrationer eller rystelser udenfor selve ejendommen.

### 3.7.2 Støv

Det er begrænset hvad der er af støvkilder på ejendommen. Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med håndtering af strøelse og ved levering og indblæsning af foder.

Intern transport og markarbejde kan give anledning til støv i tørre perioder.

Da der er få kilder til støv og god afstand til naboer vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

### 3.7.3 Lys

Lyset i staldene tændes og slukkes automatisk. Af hensyn til dyrenes døgnrytme vil der ikke være tændt lys i stalden om natten.

Udendørs arbejdsbelysning ved faste pladser er kun tændt ved behov.

Samlet set er der kun tændt lys efter behov og det vurderes, at der ikke vil forekomme lysgener fra anlægget.

### 3.7.4 Skadedyr

Af hensyn til sundheden er det vigtigt, at skadedyr bekæmpes. Der vil blive foretaget den nødvendige bekæmpelse af skadedyr herunder fluer på ejendommen. Renholdelse omkring bygningerne spiller en afgørende rolle for mulighederne for effektiv bekæmpelse af skadedyr. Det tilstræbes derfor at der holdes god orden i og omkring staldanlægget for at opnå et højt hygiejneniveau.

Rottebekæmpelse foretages af privat firma, der har autorisation til skadedyrsbekæmpelse.

fast gødning opbevares enten i lukket gødningshus eller i containere.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

### 3.7.5 Transporter

Til- og frakørsel til ejendommen sker via indkørsel fra Hovedvejen. Transport vil så vidt muligt foregå indenfor tidsrummet 06.00 til 18.00, på hverdage.

Afhentning af æg sker i øjeblikket midt på formiddagen, men tidspunktet kan ændres hvis pakkeriet ændre køreplan.

Kun i ekstraordinære situationer kan der forekomme transporter udenfor dagstimerne på hverdage

Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Dyr til ejendommen	5	8
Afhentning af æg	180	180
Døde dyr og udsætterhøns	8	12

Foder	15	25
Brændstof	1	2
Husdyrgødning	45	65
Øvrigt (affald mv.)	52	52
Andet	25	25
<b>I alt</b>	<b>331</b>	<b>369</b>

*Tabel 5 Det skønnede antal transporter*

Da produktionen på ejendommen vil stige forventes antallet af transporter ligeledes at stige. Der forventes en stigning fra 331 til 369 årlige transporter. Hovedsageligt vil det være transporter i forbindelse med levering af foder samt håndtering af husdyrgødning der vil stige, se tabel 5.

Der er gode adgangsveje i forbindelse med transport til og fra ejendommen. Det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentligt gene for naboer. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

### 3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Af tabel 6 fremgår hvilke affaldstyper, der produceres.

Type	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Lystofrør	0-40	2-40 stk årligt	I maskinhus / lade	Genbrugspladsen
Papir, pap, plastik og andet forbrændingseget	500 kg	500 kg	I maskinhus / lade	Afleveres til genbrug
Tomme spraydåser	0-10	0-10	I maskinhus / lade	Genbrugspladsen
Plast og PVC	100 kg	100 kg	I maskinhus / lade	Genbrugspladsen
Glas	0-1.000 kg	0-1.000 kg	I maskinhus / lade	Genbrugspladsen
Jern/metal	0-1.000 kg	0-1.000 kg	Ved maskinhus / lade	Eller godkendt skrothandler
Veterinært affald (kanyler, tomme medicinflasker)	minimalt	minimalt		Dyrlæge medtager evt. affald

Tabel 6 Affald genereret på ejendommen

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til DAKA. Døde dyr vil fortsat blive afhentet efter behov ca 3-4 gange årligt.

Containeren er placeret i foderladen. I forbindelse med afhentning køres den ned til indkørslen så DAKA-bilen ikke skal i nærheden af stalden.

Farligt affald afleveres til genbrugsplads. Klinisk risikoaffald afleveres til kommunens indsamlingsordning for klinisk risikoaffald. Spildolie opbevares i tønder på fast gulv uden afløb og uden risiko for afstrømning. Kemikalieaffald opbevares i aflåst rum.

Da der er tale om et IE-brug, så skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Som udgangspunkt benyttes ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at affaldshierarkiet iagttages og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

### 3.8.1 Spildevand

Ejendommen er ikke tilsluttet kloak. Der er tilladelse til etableret pilerensningsanlæg på ejendommen. Sanitært spildevand fra beboelsen og driftsbygninger ledes hertil.

Vaskevand fra stald og pakkerum ledes til opsamlingsbeholder. Herfra håndteres/udbringes vaskevandet efter gældende regler. Er det i en periode ikke muligt at udbringe vaskevand overføres det i stedet til gyllebeholderen og håndteres derfra sammen med den flydende husdyrgødning.

Vask af materiel sker som udgangspunkt i stalden.

Tagvand fra eksisterende bygninger ledes til dræn. Tagvandet fra udvidelsen ønskes ligeledes håndteret via dræn.

### 3.8.2 Døde dyr

Døde dyr opbevares i lukkede containere eller på frost indtil afhentning til DAKA. Døde dyr hentes efter behov ca. 3-4 gange årligt.

### 3.8.3 Olie- og kemikalier

På ejendommen er der en 1.200 l olietank. Denne er placeret i værkstedet. Tanken står på fast bund uden afløb.

Der er kemikalierum til opbevaring af kemikalier på ejendommen i aflåst rum i sammenhæng med værksted.

Desinfektionsmidler til stalden opbevares i forrum.

Da olie og kemikalier opbevares på fast gulv, hvor evt. spild vil kunne opsamles og der ingen risiko er for afstrømning til jord og grundvand, vurderes det, at opbevaring af olie og kemikalier sker på en miljømæssig forsvarlig måde.

### 3.8.4 Vand- og energiforbrug

Vandforbruget går hovedsageligt til drikkevand til dyrene.

Stalden vil så vidt muligt blive tør-rengjort. Er der behov for vask af stald vil der blive anvendt højtryksrensere.

Drikkenipler placeres højt for at lette hønsenes vandoptagelse og minimere vandspild.

Ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	35.000 kWh	60.000 kWh

Dieselolie	1.200 l	2.500 l
Drikkevandforbrug	1.600 kbm	3.100 kbm
Vaskevand	110 kbm	125 kbm

Tabel 8 Skønnet vand- og energiforbrug

På ejendommen anvendes der hovedsageligt energi til ventilation.

For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Ventilationen er computerstyret, således sikres det, at der ikke overventileres. Regelmæssig kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget er derfor af stor betydning.

Der anvendes energibesparende lysstofrør i staldene. Belysningen reguleres i forhold til dyrenes dagscyklus da det er af stor betydning for produktionen.

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre følgende:

- Anvende lavenergi-belysning
- Ventilere staldene optimalt
- Rengøring af stald og udstyr efter hver produktionscyklus
- Udførelse af regelmæssigt kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Detektering og reparation af lækager.

Ud fra ovenstående tiltag vurderes det, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

### 3.8.5 Foder

Der anvendes fasefodring for at opfylde hønsenes aktuelle behov.

Der anvendes tidssvarende foderplanlægning og udfodringsteknikker, der er med til at begrænse spild og tab af næringsstoffer til miljøet.

Staldens fodersystem indrettes så der kan fodres forskelligt i de to sektioner af stalden. Dette giver mulighed for en optimeret fasefodring. Det giver samtidig mulighed for at skifte til 2 hønealdre i stalden hvis dette skulle efterspørges af pakkeriet.

Der er opstillet udendørs fodersiloer. Håndtering af foder sker i et lukket system, så spild af foder undgås.

Det vurderes ud fra gældende regler samt de tiltag som praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne. Det er ligeledes BAT at der fasefodres.

## 3.9 BAT-Ammoniakemission

For produktion af konsumæg er det kun hyppig tømning af gødningsbånd, der er godkendt med reducerende effekt i forhold til ammoniakemissionen jf. Miljøstyrelsens teknologiliste.

Der er valgt staldsystem med gødningsbånd og disse tømmes minimum en gang om ugen.


Samlet BAT beregning  			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	4944	289	5233
Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	4738	289	5027
Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)	-	-	206
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 9 BAT-beregning

I den eksisterende stald har der i den tidligere godkendelse været krav om tømning af gødningsbånd 2 gange om ugen. Der fremadrettet et ønske om ens driftsvilkår i hele den samlede staldbygning. Derfor BAT-forudsætningerne – efter forudgående dialog med miljømedarbejder ved kommunen – sat som ”nyt (inkl. renoveret) staldafsnit.

I praksis vil gødningsbåndene oftest blive tømt 2-3 gange ugentligt, men i forhold til BAT er det ikke nødvendigt og den ammoniakreducerende effekt ved hyppigere tømning af gødningsbånd er ikke indregnet i ansøgningen.

BAT-beregningerne er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og nye staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde  		
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
eksisterende stald	Høner, konsumæg; Fler-etagesystem <sup>a</sup>	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
fremtidig stald	Høner, konsumæg; Fler-etagesystem <sup>a</sup>	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

<sup>a</sup> BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

<sup>c</sup> BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsæt vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 10 Forudsætning for BAT-beregning.

BAT-niveauet er lovbestemt og sikrer at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på et niveau, der svarer til, at der er valgt staldsystemer og/eller teknologi er blandt de bedste tilgængelige til at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrug, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Det fremgår af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk at BAT ift. ammoniakemission overholdes.

### 3.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.



### 3.11 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Da staldene er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Ejendommen er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser men udenfor nitratfølsomt indvindingsopland.

Der er ikke behov for terrænregulering i forbindelse med tilbygningen til stalden.

Udvidelsen giver ikke anledning til ændring af anvendelsen af omdriftsarealer.

Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.4 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

### 3.12 Alternative løsninger

0-alternativet er at produktionen fortsætter uændret dog med fleks-mulighed så der kan skiftes mellem skrabe- firlands- og økoæg.

Alternativt til at forlænge den eksisterende stald er at bygge ny fritliggende stald. Dette vurderes ikke at være interessant, da den eksisterende stald er langt fra nedslidt og det samtidig vil virke mere dominerende i landskabet med 2 separate staldbygninger end med en samlet. Intern logistik og ressourceudnyttelse taler også for en samlet stald i stedet for 2 separate staldbygninger.

Der er behov for opbevaring til fast gødning. Alternativ placering af pladsen vil være ved den vestlige ende af stalden. Dette er ikke hensigtsmæssig da det vil kræve meget færdsel på tværs af foldarealerne.

### 3.13 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 8 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

### **3.14 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 8 nr. 6**

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådan situation skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

### **3.15 Oplysninger om konsulenten**

Inger Knude, Miljøkonsulent, KHL, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding.

## 4. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

### 4.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødnings- og staldanlæg blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Vordingborg Kommune. Restindholdet i olietanken fjernes og tanken renses. Overjordiske olietanke fjernes, meden nedgravede anlæg enten afblændes eller fjernes. Ved afblænding vil påfyldningsstuds og udluftningsrør blive fjernet. Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygninger til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningerne.

### 4.2 BAT: Råvarer, energi, vand og management

#### 4.2.1 BAT-Råvarer

Med hensyn til råvarer (foder, vand, hjælpemidler mv.) benyttes der ikke mere, end der er behov for. Som tidligere beskrevet vil ansøger bestræbe sig på at benytte så få foderenheder som muligt.

Der anvendes fasefodring tilpasset hønsenes behov.

#### 4.2.2 BAT-Energi

Se beskrivelse i afsnit 3.8.4

#### 4.2.3 BAT-Vand

Se beskrivelse i afsnit 3.8.4

#### 4.2.4 Management

Miljøstyrelsen har valgt, at der ikke skal fastsættes generelle vejledende normer for god management.

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder.

Ifølge BREF-dokumentet er det, BAT at:

- have fokus på uddannelse af personale
- føre journal over forbrug af vand, energi, foder og spild samt journal over spredning af gødning på markerne
- have en beredskabsplan
- sikre reparation og vedligehold af bygninger og udstyr samt renholdelse af faciliteter
- planlægge produktionen så levering og fjernelse af produkter og spild foretages korrekt
- planlægge gødning af markerne korrekt

På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der sker årlig registrering af vand- el- og brændstofforbrug.

Der foretages datalogning af foderforbrug, vandforbrug, dødelighed og ægproduktion.

Gødningsproduktionen beregnes i gødningsregnskabet.

Der er udarbejdet kontrolplan for anlægget. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Der er fast service på ventilationsanlægget og anlægget rengøres efter hvert hold. Årsagen er, at ventilationsanlægget ellers kan give anledning til lugt og støjgener, samtidig med at energiforbruget øges unødigt.

Der er udarbejdet oplæringsmateriale og de ansatte sendes på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

IE-husdyrbruget vil desuden være omfattet af Miljøledelse, som bidrager til at have fokus på BAT vedr. management.

## 5. Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at uændret drift kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.